בערים ובכפרים

כפר סבא

שאלת הבחירות למועצה

היתה תקוה שיושג הסכם בין הגוש האזרחי ובין גוש הפועלים בנוגע לעריכת הבחירות למועצה המקומית. אולם המשא ומתן שהתנהל בין שני הצדדים לא נתן תוצאות חיוביות. ומשום כך, בהתאם להחלטת המועצה יביא ראש המועצה למושל המחוז את שתי ההצעות: א) של הגוש האזרחי לדחות את הבחירות לחצי שנה; ב) של גוש הפועלים לערוך את הבחירות במועדן. והמושל יכריע.

פיקוח סאניטארי במושבה

המצב הסאניטארי במושבה, שהיה מוזנח במשך שנים רבות, דורש את תיקונו לטובת שיפור המושבה כולה. המועצה המקומית, לדרישת משרד הבריאות הממשלתי, הטילה על שנים מפקידיה למלא גם את התפקיד של מפקחים סאניטאריים, כדי להשגיח על קיום החוקים הסאניטאריים.

בקשר עם זה פנתה המועצה המקומית לבני המושבה בדרישה, שיקפידו על הנקיון בחצרותיהם ובמקומות הפומביים, ולעזור למפקחים הסאניטאריים במלוי תפקידם.

בתי הספר של החרדים

בתי הספר של החרדים במושבה הם: בית הספר החרדי לבנים, „בית יעקב" לבנות וגן הילדים המשותף. הם מתקיימים זה כמה שנים. כי במושבה יש מספר הורים גדול למדי, השואפים לתת לילדיהם חנוך דתי בהחלט, וכמו כן יש גם בין החוגים האזרחיים באלה, שמטעמים שונים הם מעדיפים למסור את ילדיהם לבתי הספר של החרדים.

עד עתה היו שייכים בתי ספר אלה למרכז חנוך התורה ולמרכז החנוך של „אגודת ישראל". אולם מכיון שלא קבלו מהם את התמיכה הדרושה (מאגודת ישראל קבלו רק לירות אחדות במשך השנה האחרונה), יצאו מרשותם ונכנסו לרשות „המזרחי".

כמו כן נעשה שנוי יסודי בכיתה הראשונה. בשנים הקודמות היתה כיתה א' בכל אחד מבתי הספר האלה, ולשנת הלימודים החדשה נוסדה כיתה א' אחת משותפת לילדים וילדות. מספר התלמידים והתלמידות הוא כעת 120. המספר גדל במדת מה לעומת המספר שבשנה הקודמת, בהם יש כ-35% שאינם משלמים כלל שכר לימוד, אלה הם בעיקר מבני עדות המזרח שהוריהם הם פועלים, ומפני חוסר עבודה אין ביכלתם לשלם שכר למוד. הנה כי כן קרוב לשליש הילדים שבגיל בית הספר מרוכזים בבתי הספר של החרדים (בבית הספר העממי לומדים 250). מורים ומורות — 5 וגננת אחת.

ועד ההורים משתדל לפני המועצה המקומית שתתן לו הקצבה מיוחדת על חשבון שכר דירה, הואיל ולבית הספר העממי ניתנה דירה בחינם מאת המועצה המקומית.

בזמן האחרון נתקיימו כמה אספות בקשר עם ביסום מצב בתי הספר. לשנת הלימודים החדשה נשכר על ידי הועד המנהל דירות חדשות בשבילם. מתמיכת המועצה המקומית בשביל חינוך נהנים גם הם, הואיל, ולפי ההסכם בין הגושים התמיכה מתחלקת באופן פרופורציונאלי בין כל בתי הספר שבמושבה.

הכנות לשוק לטובת הקרן הקיימת

ועד הקרן הקיימת ומועצת הנוער במקום החליטו לערוך שוק (באזאר) למען הקרן הקיימת בימי חול המועד סוכות. מר ב. פרובר סיכם את גידול ההכנסות של הקה"ק במושבה במשך השנים האחרונות וכמו כן דבר על ערכו של השוק. הגב' לאחובר, מטעם המרכז הארצי של הקרן הקיימת, הציעה לדחות את מועד פתיחת השוק עד חנוכה, כי מן הנסיון של השווקים הקודמים שנערכו מטעם הקה"ק במקומות שונים בארץ, יש ללמוד, שעבודות ההכנה הן מרובות ואין אפשרות בזמן כה קצר לעשות את כל ההכנות הדרושות, בפרט שעיקר העבודות צריכות להעשות על ידי נשים ומפני החגים הנשים יהיו עסוקות במשק ביתן. הוחלט לגשת לעבודות ההכנה לשוק קרן הקיימת בכפר־סבא, שהוא יהיה השוק הראשון מסוג זה בשרון, ומועד פתיחתו נקבע בחנוכה.

על פי הצעת הגב' סקיבין (הסתדרות נשים ציוניות) יבוא ועד הקרן הקיימת בדברים עם המועצה המקומית, שתסכים לקשר את השוק עם חצי יובל קיומה של כפר־סבא, לבניתה בפעם השניה, שיחול בשנה זו. נבחר ועד לתכלית זו.

ישראלי

רעננה

(מאת סופרנו)

עבודות צבוריות

פעולות המפדה המקומי מתקדמות בהרבה. בשבועות האחרונים הוצאו לפועל עבודות שונות הדרושות לשם שיפור המושבה וכמו כן מטעמים שבבטחון.

הוקם בנין בשביל מגדל, שגבהו 16 מטר, ועליו יותקן זרקור, שהובא במיוחד מאמריקה. מגדל זה יהיה הגבוה ביותר בכל השרון.

נעשות הכנות לנטיעת שדרה משני צדי הרחוב הראשי במושבה.

עד עתה נאסף סך 450 לא"י והנהלת המיפדה מקוה שיעלה בידה לאסוף עוד 350 לא"י, ובאופן זה יאסף הסך 800 לא"י, כפי שעלה בדעת ההנהלה בשעה שניגשה לעבודתה.

התחדש המשא ומתן בין ארגוני הפועלים

התחדש המשא ומתן בין מועצת פועלי רעננה ובין ארגון העובדים הציונים הכלליים במושבה בשאלת העבודה. יש תקוה שבעת יגמר המשא ומתן בהסכם על אופן חלוקת העבודה בין הארגונים.

בית הספר הדתי במושבה

לשנת הלמודים החדשה נפתח שוב בית הספר הדתי „יבנה". בו כעת שתי כתות, מספר התלמידים בשנה זו יהיה פי שנים, כי יש נטיה בין ההורים לתת חינוך דתי לילדיהם, לשנת הלמודים החדשה נתקבל בבית ספר זה מורה נוסף להתעמלות, שירה ועוד.

עלית הנוער וכניסתו למשקי החקלאים

בענין קבלת הנוער העולה מודיעים, שהתנאים הם: נער בגיל 16—18 שנה יעבוד במשק, יקבל חינוך והדרכה חקלאית באותו המשק שיעבוד. תמורת זאת יקבל בעל המשק שלוש לא"י לחודש דמי כלכלה ואיכסון. ובנוגע להלבשה ומחלה ידאג מוסד הממונה לכך.

המצאות והידושים בחקלאות

נתפרסמו כעת אופן חדש של קשירת ענפי העץ ואמצעי משוכלל להובלת פרי בתוך הפרדס. דוגמאות יראו בקרוב באמצעות הועד החקלאי. הועד פונה אל כל אלה, שבאפשרותם להמציא לו ידיעות על המצאות והידושים נוספים מסוג זה.

תפוחי אדמה לזריעה

בגלל התחלת עונת הזריעה של תפוחי אדמה התחיל הועד החקלאי להתענין בשאלה זו, והוא מנהל משא ומתן עם חברות אחדות בדבר קבלת הנחות, וכדי לגמור את המשא ומתן דרוש לו לדעת את כמות הזרעים הדרושה, וכל המעונינים בזה צריכים להודיע לועד החקלאי, את הכמות המוזמנת על ידיהם.

ביטוח פרדסים ורכוש חקלאי

מתנהל משא ומתן עם חברות שונות בנוגע לביטוח הרכוש החקלאי מחבלות.

פרדסים מוזנחים

ידוע שמקור התפשטותן של המחלות בפרדסים, בא בעיקר מן הפרדסים המוזנחים. בעזרת המחלקה הממשלתית להגנת הצומח נעשו קצת פעולות, כדי להכריח את בעלי הפרדסים לעקור אותם או להמשיך בעיבודם.

ארגון הירקנים והחלבנים במושבה

מפני המצב בירקנות ובענף החלב ניגש הועד החקלאי לארגן את שני הענפים האלה, הנתונים בשפל המדרגה.

השאלות העומדות על הפרק ומעיקות על צבור הירקנים הן: שאלת האשראי, שיווק היבול, מחיר המים להשקאה, הובלה. יש סיכויים שבעזרת הועד החקלאי ימצאו השאלות את פתרונן.

בנין בתי אריזה

בין החקלאים יש כאלה שבדעתם לבנות בתי אריזה. הועד החקלאי מציע שיתקשרו אתו בשאלה זו, כדי לברר איזו היא התכנית המתאימה ביותר לבנין בתי האריזה.

י. כ"ץ

הרצליה

שאלת הקימוצים במועצה

בישיבת יום 18 לח"ז נתעורר וכוח בענין החלטת המועצה בישיבה הקודמת, שהילד אהרן בן שלמה הרכבי הוא הראשון שנולד במושבה. למועצה בא האכר מר אֶפלשטיין, הטוען שהילדה שלו היא הראשונה שנולדה בהרצליה, וגם נקראה בשם „הרצליה". רב המושבה הציע למועצה לברר את הדבר.

אחר כך התחילו לדון בסעיפי הקמוצים. שכר־דירה 60 לא"י במקום 66 לא"י; דמי־נסיעות — 20 לא"י במקום 30; לקופת חולים עממית הופחת סכום התמיכה ב-57 לא"י. בוטל הפיקוח מצד הסאניטר על בית־המטבחיים, דבר שהיה עולה למועצה בסך 18 לא"י. הסעיף „ממלאי מקום בשעת מחלה" קוצץ בסך 14 לא"י;

תיקון לידיעה

בענין הידיעה באחד ממכתבי הקודמים על התייקרות הבשר, — מעירים לי שההתייקרות לא נגרמה כלל על־ידי ההתרמה ל„כופר הישוב".

לקראת עונת ההדרים

בשבוע שעבר יצא מכאן המשלוח הראשון של לימונים.

בהסתדרות העובדים

מועצת הפועלים פיתחה רשת רחבה של עבודה תרבותית. יש שעורים לעברית על־יד הסניף של חוג עולי מערב אירופה. סטודיה דראמאטית. בספריה כשלש מאות ספרים. הותקן אולם הקריאה. על גג בית הפועלים נערכות הרצאות.

היתה החלטה על שיכון בשביל 40 משפחות פועלים, אולם בגלל המצב באו קשיים ברכישת הקרקע הדרושה ולפי שעה לא הוצא הדבר לפועל.

היה זמן שבמושבה היתה עבודה בשפע, אולם כיום בא שנוי גדול לרע. אשתקד הקל בהרבה בנין כפר שמריהו, וחלק מפועלי המקום הועסקו שם. גם בחורף היתה הקלת־מה בבנין הגדול של הקולנוע. היתה תקוה שהמועצה תמשיך בסלילת הכביש הרצליה—תל אביב, אולם לפי שעה אין הענין זז ממקומו.

לשכת העבודה הציעה למועצה המקומית תנאים נוחים לביצוע כמה עבודות צבוריות. אולם המועצה עדיין לא דנה על התכנית.

בעזרת קרן חוסר עבודה נעשים מאמצים רבים להקל במקצת מסבלם של הפועלים. באבגוסט חולקו 81 לא"י, שניתנו כ-288 הלואות קטנות. במטבח הפועלים אוכלים בממוצע עד חמשים איש ליום. מספר מחוסרי עבודה הוא 250 איש. כמו כן יש העובדים רק יום, יומיים בשבוע. הללו ברובם בעלי משפחות. ו„משען" תומך בהם בצורות שונות ובעיקר במכירת המוצרכים הראשונים במחירים מוזלים מאד.

התחרות במפירת הנפט

זה למעלה משנה שסוכנויות הנפט מתחרות ביניהן, לפני חדשים אחדים נתאחדו והעלו את המחיר עד 18,5 גרוש הפח, אולם לאחר זמן קצר נתפורר שוב האיחוד, וכיום מחיר הנפט 12,5—14 גרוש.

ארגון מובילי משא

נהגי מובילי־משא התאחדו ויסדו „ארגון" המבטיח להניח את דעת הסוחרים בהעברת סחורות מתל־אביב.

פ. פ—ב

Jewish Historical Press (www.jpress.org.il) Brought to you by: The National Library of Israel and Tel Aviv University